

Sygn.akt III AUa 221/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Maria Jolanta Kazberuk

SO del. Piotr Prusinowski

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 września 2013 r. w B.

sprawy z odwołania T. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wznowienie wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 27 grudnia 2012 r. sygn. akt III U 954/12

I. oddala apelację,

II. zasądza od organu rentowego na rzecz T. J. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 221/13

UZASADNIENIE

W dniu 10 grudnia 2012 roku T. J. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 30 listopada 2011 roku, sygn. akt III U 1191/11. W skardze tej wnioskodawczyni powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12, stwierdzający niezgodność art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity.: Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, z wyrażoną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Sąd Okręgowy w Łomży wyrokiem z dnia 27 grudnia 2012 roku w sprawie III U 954/12 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził, że emerytura T. J. nie podlega wstrzymaniu od dnia 1 października 2011 roku (pkt 1 wyroku) oraz sprawę w części dotyczącej żądania zasądzenia odsetek za okres od 1 października 2011

roku do chwili wznowienia wypłaty przekazał do rozpoznania Zakładowi ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. (pkt II wyroku). Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z 26 maja 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał T. J. emeryturę od dnia 1 maja 2009 roku. Zarówno przed złożeniem wniosku o emeryturę jak i obecnie, wnioskodawczyni nieprzerwanie zatrudniona jest w Urzędzie Miejskim w Ł.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 28 września 2011 roku wstrzymał wypłatę emerytury T. J. od dnia 1 października 2011 roku, powołując się na art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726). W uzasadnieniu podał, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie III U 1191/11. Od wyroku tego nie wniesiono apelacji i jest on prawomocny od dnia 22 grudnia 2012 roku.

Sąd Okręgowy przytoczył podstawę wznowienia postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie, powołał się na wyrok z dnia 13 listopada 2012r. w sprawie K 2/12, w którym Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153 poz. 1227 ze zm.) , dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Po czym stwierdził, że wyrok Sądu Okręgowego z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie III U 1191/11, wznowienia której żądała wnioskodawczyni, został wydany na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten stanowił, że do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy, o której mowa w art. 6 (ustawa z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych), oraz ustawy, o której mowa w art. 18 (ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 r. Uznał zatem, że istnieje postawa do wznowienia postępowania, określona w art. 401¹ kpc. Wskazał też, że zachowany został termin do wniesienia skargi, określony w art. 407 § 2 kpc. Przepisy art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2011 roku oraz art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw powodowały, że emerytura w sytuacji takiej jak w przedmiotowej sprawie podlegała zawieszeniu. Z uwagi na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie obowiązuje już art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, zatem w ocenie Sądu Okręgowego osobom, którym emeryturę przyznano przed dniem 1 stycznia 2011 roku, a które kontynuują zatrudnienie istniejące przed przyznaniem emerytury, nie było podstaw do zawieszenia emerytury. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego stwierdzający niezgodność przepisu ustawy z Konstytucją jest skuteczny ex tunc, tj. od dnia wejścia w życie zakwestionowanego przepisu. Sąd pierwszej instancji uznał, iż skarga była zasadna i dlatego, na podstawie art. 412 § 2 kpc w zw. z art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł o wznowieniu postępowania w sprawie. Odnośnie wniosku o zasądzenie odsetek, stwierdził, że skoro w zaskarżonej decyzji nie orzeczono w tym przedmiocie, to istniały podstawy do przekazania tego wniosku, w oparciu o art. 464 § 1 kpc w zw. z art. 477¹⁰ § 2 kpc, do rozpoznania organowi rentowemu.

Apelację od przedmiotowego wyroku wniósł organ rentowy. Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił mu naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K. 2/12 poprzez przyznanie prawa do emerytury od dnia 1 października 2011 roku, tj. od dnia jej zawieszenia, w sytuacji gdy w/w wyrok wszedł w życie dnia 22 listopada 2012 roku.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie T. J. prawa do emerytury od dnia 22 listopada 2012 roku, tj. od dnia wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada

2012 roku, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łomży.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna, gdyż Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy dokonał ustaleń stanu faktycznego oraz przeprowadził właściwą ocenę prawną zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Apelacyjny w pełni podziela i akceptuje te ustalenia oraz argumentację prawną przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należało ocenić, czy skarga o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 30 listopada 2011 roku wydanego w sprawie III U 1191/11 była dopuszczalna, tj. czy opierała się na ustawowej podstawie wznowienia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający treści przepisów o wznowieniu postępowania nie oznacza jeszcze oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2005 roku, IV CZ 50/05, LEX nr 533865).

Zgodnie z art. 401¹ kpc można żądać wznowienia postępowania w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. W przedmiotowej skardze ubezpieczona wskazała, że domaga się wznowienia postępowania z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12. Przytoczone orzeczenie wskazuje na niezgodność z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia w postępowaniu objętym skargą. Należy zatem uznać, że skarga jest dopuszczalna oraz wniesiona w ustawowym terminie, o którym mowa w treści art. 407 § 2 kpc.

Po wtóre należy wskazać, że okoliczności przedmiotowej sprawy są bezsporne. Organ rentowy wstrzymał wypłatę świadczenia odwołującej od dnia 1 października 2011 r., gdyż nie został rozwiązany stosunek pracy. Podstawą tego rozstrzygnięcia były przepisy, które regulują zasady ustalania świadczeń emerytalno-rentowych wymienione w art. 100-114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009, nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zgodnie z art. 103 a wskazanej ustawy prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Powyższy przepis został dodany z dniem 1 stycznia 2011 roku przez art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010, Nr 257, poz. 1726). Regulacja ta oznaczała, że prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do świadczenia emerytalnego.

Wprowadzone do systemu emerytalnego rozwiązanie budziło wątpliwości świadczeniobiorców co do zgodności z Konstytucją. W rezultacie w przedmiotowej sprawie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny, który w przytoczonym już powyżej wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 (Dz. U. 2012 poz. 1285) orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 roku.

W konsekwencji spór w sprawie sprowadzał się do wyjaśnienia, czy istniały przesłanki do wznowienia postępowania i wypłaty wstrzymanego świadczenia emerytalnego od dnia 1 października 2011 roku, czy też od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Innymi słowy spór dotyczył skutków derogacyjnych niekonstytucyjnego przepisu, w

szczególności czy przepis niekonstytucyjny traci moc ex tunc (od początku jego wejścia w życie) - jak przyjął Sąd pierwszej instancji, czy też ex nunc (od momentu stwierdzenia jego niekonstytucyjności), na co wskazuje skarżący.

Niewątpliwie problematyka skuteczności wyroków Trybunału Konstytucyjnego należy do zagadnień skomplikowanych i mogących budzić wątpliwości. Może to mieć miejsce zwłaszcza w sytuacji, gdy Trybunał skorzysta z uprawnienia określonego w treści art. 190 ust. 3 Konstytucji. Zgodnie z tym przepisem orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny dwunastu miesięcy. W przypadku orzeczeń, które wiążą się z nakładami finansowymi nie przewidzianymi w ustawie budżetowej, Trybunał Konstytucyjny określa termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego po zapoznaniu się z opinią Rady Ministrów.

Jak wynika z analizy wyroku Trybunału Konstytucyjnego wydanego w sprawie K 2/12 utrata mocy obowiązującej niekonstytucyjnego przepisu nie została odroczone w czasie, a zatem ten aspekt sprawy nie podlegał dalszemu badaniu. Natomiast rozważenia wymagało to, czy utrata mocy obowiązującej przepisu nastąpiła ze skutkiem ex tunc.

W doktrynie ukształtowały się dwa przeciwstawne stanowiska. Pierwsze opiera się na założeniu wynikającym z treści art. 190 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Zwolennicy tego poglądu przywiązują szczególną uwagę do semantycznego znaczenia pojęcia utraty mocy obowiązującej. Skoro przepis traci moc z określoną datą, to znaczy że do tego czasu wywiera skutki prawne.

Z drugiej strony istnieje ustabilizowane stanowisko, iż przepis traci swój byt ex tunc, a więc od początku jego obowiązywania. Ma to miejsce w sytuacji, gdy sam tryb uchwalania ustawy był wadliwy (por. Prawo intertemporalne w orzecznictwie TK i SN pod redakcją E. Łętowskiej i K. Osajdy; Biblioteka Narodowa, Wolters Kluwer Warszawa 2008, str. 42 i nast.). W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę na treść uzasadnienia wyroku TK z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12. Otóż Trybunał zauważył, że w toku prac legislacyjnych pierwotnie nowelizacja miała obejmować osoby przechodzące na wcześniejszą emeryturę. Z uwagi na zmianę zakresu zastosowania tej nowelizacji zostały podniesione uwagi krytyczne odnośnie konstytucyjności tego rozwiązania (uwagi SN do rządowego projektu ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, znak BSA III-021-163/10). W konsekwencji nowelizacja objęła osoby, które uzyskały prawo do emerytury bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

W dalszej kolejności trzeba zauważyć, że nie tylko doktryna, lecz także orzecznictwo Sądu Najwyższego formułuje stanowisko zmierzające w kierunku niestosowania przepisu niekonstytucyjnego do stanów faktycznych, w których formalnie nie dokonano jeszcze derogacji. Na poparcie tej tezy należało odwołać się do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000 roku w sprawie sygn. III ZP 27/00, OSNP 2001/10/331, zgodnie z którym akt normatywny uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą nie powinien być stosowany przez sąd w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału. Podobny pogląd wypowiedział Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 września 2001 roku, sygn. II UKN 542/00, OSNP 2003/11/276, stwierdzając że Sąd drugiej instancji, który rozstrzyga sprawę po stwierdzeniu niezgodności przepisu ustawy z Konstytucją, nie może pominąć stanowiska Trybunału Konstytucyjnego i oddalić apelacji od wyroku, który został wydany przez Sąd pierwszej instancji na podstawie przepisu niezgodnego z Konstytucją. W kolejnym wyroku z dnia 12 czerwca 2002 roku, II UKN 281/01, Sąd Najwyższy zaprezentował stanowisko, że nie jest usprawiedliwioną podstawą kasacji zarzut zaniechania zastosowania obowiązującego w dacie wyrokowania przepisu ustawy, który następnie został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją. Orzecznictwo Sądu Najwyższego co do tego, że przy rozpoznawaniu środka odwoławczego sądy nie powinny stosować przepisu prawa, który został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, jest jednolite. Zaprezentowana linia orzecznictwa Sądu Najwyższego jest stabilna i prowadzi do wniosku, że utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją co do zasady oznacza, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma generalnie skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu

(postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008 roku, V CO 43/08, LEX nr 564856; wyrok z dnia 21 listopada 2006 roku, II PK 42/06, LEX nr 950622, w którym Sąd Najwyższy podkreślił, że uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją przepis prawa nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału; wyrok NSA w Warszawie z dnia 15 listopada 2006 roku, II OSK 1349/05, Lex 318307; wyrok SN z dnia 10 listopada 1999 roku, I CKN 204/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 94; wyrok z dnia 16 grudnia 1999 roku, II CKN 632/98, niepubl.). W postanowieniu z dnia 13 stycznia 2009 roku, II PO 8/08 Sąd Najwyższy również wyraził stanowisko, iż po wznowieniu postępowania na podstawie art. 401⁽⁽¹⁾⁾ § 1 k.p.c. Sąd stwierdzając, że orzeczenie wydane zostało na podstawie obowiązującego aktu prawnego, ma jednocześnie przesłankę do innego rozstrzygnięcia sprawy uznając, że choć akt ten obowiązywał, to nie powinien być zostać w sprawie zastosowany, co okazało się dopiero po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego (LEX nr 738350). W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że akt normatywny uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, nie powinien być stosowany przez Sąd w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału.

Przyjęcie rozumowania odmiennego sprowadza się do konieczności formułowania podstawy prawnej wyroku na podstawie niezgodnego z Konstytucją przepisu ustawy wprowadzającej w życie obowiązek wstrzymania emerytury w stosunku do osoby, która nie rozwiązała stosunku pracy. Niekonstytucyjność przepisu ustawowego z istoty rzeczy jest stwierdzana po okresie jego obowiązywania, w sytuacji w której regulacja wywarła negatywny skutek w sferze praw jednostki. Nie można dzielić uprawnień skarżącej do emerytury na okres do dnia ogłoszenia wyroku TK (zasadne wstrzymanie świadczenia) i po dniu ogłoszenia wyroku Trybunału (wznowienie prawa do świadczenia). Warto w tym miejscu podkreślić, że wznowienie prawa do wypłaty świadczenia nie wymaga od sądu określenia szczególnych przesłanek, lecz stwierdzenia jedynie faktu wstrzymania prawa do świadczenia. W konsekwencji odwołująca ma prawo do uzyskania świadczenia, które zostało jej wstrzymane w sposób niezgodny z prawem. Skutek retroaktywny orzeczeń Trybunału powinien w szczególności dotyczyć sytuacji, gdy wykonanie wyroku nie wymaga zmian legislacyjnych.

Na tle stanów faktycznych wywołanych orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., w sprawie K 2/12 zapadły orzeczenia wskazujące jednoznacznie na retroaktywny skutek wyroku TK (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 21 lutego 2013 roku, II AUa 41/13, LEX nr 1280645).

Zaprezentowanej oceny nie może zmienić stanowisko Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2006 roku w sprawie SK 45/04, na które powołuje się skarżący w uzasadnieniu wniesionej w sprawie apelacji. Wówczas Trybunał orzekł, że art. 103a ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 Konstytucji. Faktycznie wówczas ingerencja ustawodawcy nie polegała na zniesieniu nabytego prawa do emerytury, czy też jego zmniejszeniu, ale na wprowadzeniu dodatkowych warunków jego realizacji. Tymczasem na gruncie przedmiotowej sprawy nie chodzi o wyeliminowanie z porządku prawnego art. 103a ust. 2a ustawy emerytalnej, lecz o rozróżnienie momentu uzyskania prawa do emerytury. Niekonstytucyjność rozwiązania obejmuje osoby, które uzyskały prawo do emerytury pod rządem przepisów umożliwiających uzyskanie świadczenia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy. Natomiast w wyniku zmian legislacyjnych zastosowano do nich przepisy, które nie obowiązywały w dacie uzyskania prawa do świadczenia. Stąd też dotychczasowe poglądy wyrażone w orzecznictwie (głównie Sądów Apelacyjnych), wydane przed dniem ogłoszenia wyroku Trybunału w sprawie K 2/12 nie mogą dowodzić o braku podstaw do wznowienia postępowania ze skutkiem *ex tunc*.

Reasumując, stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w zw. art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prowadzi do derogacji uznanych za niezgodne z Konstytucją przepisów ze skutkiem *ex tunc*, co też przyjął Sąd Okręgowy.

Mając powyższe na uwadze uznać należało, że Sąd pierwszej instancji zasadnie wznowił postępowanie w sprawie i na mocy art. 412 § 2 kpc zmienił zaskarżony wyrok i wydaną w sprawie decyzję ZUS, wznawiając prawo T. J. do emerytury

od dnia 1 października 2011 roku. Zatem podniesiony przez skarżącego zarzut naruszenia prawa materialnego nie znajduje uzasadnienia.

Z uwagi na to, w oparciu o art. 385 kpc, Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną (pkt I wyroku).

O kosztach zastępstwa procesowego za drugą instancję Sąd Apelacyjny orzekł, w myśl art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348 ze zm.).